

Svenska kyrkan

HAMMARÖ FÖRSAMLING

Box 47
663 21 SKOGHALL
Tfn: 054-51 86 00

Församlingsinstruktion

Hammarö församling, Domprosteriet i Karlstads Stift

*Hammarö församling vill
vara en omistlig del av livet på Hammarö
finnas där människor är
vara med i glädje och sorg, kriser och vid livets högtider
att kyrkan skall vara Guds och folkets kyrka på Hammarö*

1. De regler för församlingen och församlingens verksamhet som Domkapitlet får besluta enligt kyrkoordningen

a) Sammanlysningar (gemensamma gudstjänster med andra församlingar inom Svenska kyrkan)

Hammarö församling firar huvudgudstjänst varje sön- och helgdag. De flesta sön- och helgdagar firas gudstjänst i båda kyrkorna (Hammarö och Skoghalls kyrka) och/eller i Mariakapellet. Sammanlysning till annan församling sker som regel inte.

b) Minsta antal huvudgudstjänster med nattvard.

Hammarö församling firar nattvard tre av fyra sön- och helgdagar i någon av kyrkorna eller Mariakapellet.

c) Dopundervisning som föregår konfirmationsgudstjänsten.

Hammarö församling följer de riktlinjer för konfirmandarbete som gäller för Svenska kyrkan. Hammarö församling har barnverksamhet från spädbarn till konfirmandåldern. Genom denna verksamhet sker en dopundervisning för dem som är med. Ungdomsverksamhet knuten till SKU finns. Det finns en stor körverksamhet från barn till vuxna.

När ungdomarna går i 7:e klass besöker församlingen samtliga skolklasser i kommunen för att informera om konfirmandarbetet. Vid det besöket är om möjligt fler än prästerna delaktiga. Inbjudan sker också skriftligt till hemmen i och med att en del ungdomar inte går i kommunens skolor. Inbjudan sker till alla som bor på Hammarö oberoende om de är tillhöriga kyrkan eller inte.

Konfirmandarbetet läggs upp med olika slags grupper, temagrupper såsom sång, dans, film, skapande och mer allmänna grupper. Även grupper som är knutna till föreningslivet såsom fotboll, ishockey, ridning och fiske kan förekomma. Träffarna sker antingen på vardagar, helger eller under sommaren, beroende på vilken inriktning gruppen har och upplägget på konfirmandarbetet. Under konfirmandtiden skall varje konfirmand få tillfälle till enskilt samtal med någon ledare för gruppen. Under konfirmandtiden ges konfirmanderna tillfälle att delta i gudstjänstlivet och om möjligt även annan verksamhet i församlingen. Minsta antalet gudstjänster under konfirmandtiden är 15.

I konfirmandarbetet finns visst antal faddrar med i arbetet enligt föreskrifter från kyrkorådet. Under konfirmandtiden inbjuds föräldrar eller motsvarande till träffar där information om konfirmandtiden och konfirmationen ges samt tillfälle till samtal finns.

När intresse finns ordnas ”konfirmandundervisning” även för vuxna.

Med vissa intervaller anordnas konfirmation för ungdomar med särskilda behov. En av prästerna har kontakt med särskoleklasserna i kommunen.

Konfirmationen sker som regel med ordningen ”Konfirmation med mäsä” i någon av församlingens kyrkor och är inlagd i gudstjänstplaneringen.

Församlingen möter ungdomarna i skolan bland annat genom personal som finns knuten till varje skola i kommunen. Personal är även delaktig i de stödgrupper som finns på varje skola och som leds av respektive skolas rektor.

Hammarö församling har en församlingspedagog och tre fritidsledare anställda. En av komministertjänsterna har inriktning på ungdomar. För den skapande verksamheten är konstnärlig ledare anställd.

d) Kantors- eller organisttjänster.

Hammarö församling har två kantorstjänster och en organisttjänst. Tjänsterna är 2008 besatta med kantorer.

2. Församlingens pastorala program

a) Församlingen

Hammarö församling har sina rötter långt tillbaka i tidig medeltid. När den första kyrkan fanns på Hammarö är det ingen som med säkerhet vet. Att det fanns en kyrka i området vid nuvarande Hammarö kyrka redan på 1200-talet är däremot känt. Hammarö var en viktig plats för medeltidens pilgrimer och är ännu idag en anhalt för människor på väg. Ett ”pilgrimskapell” (ej invigt kyrkorum) planeras att inredas i det f.d. bårhuset vid Hammarö kyrka när kyrkan 2008 firar 700-årsjubileum och återöppnas efter en genomgripande renovering.

I det gamla Hammarö var huvudnäringarna fiske och jordbruk. I och med industrialiseringen växte det moderna Skoghall fram. Närheten till Karlstad med fina förbindelser till övriga Sverige samt ett väl fungerande näringsliv gör Hammarö till en attraktiv plats att bo på. Tillkomsten av Karlstads universitet spelar också stor roll. Många människor är rörliga och pendlar till sitt arbete. Det gör att tillhörigheten till Hammarö kan upplevas som svag bland stora befolkningsgrupper.

På Hammarö har funnits såväl pingstkyrka, baptistkyrka som missionskyrka. Ett flertal bönhus fanns på ön fram till mitten av 1900-talet. Idag finns endast Missionskyrkan representerad som traditionell frikyrka.

Hammarö kyrka är en omtyckt förrättningskyrka i Karlstadregionen.

När Skoghalls kyrka kom till 1957 kompletterades det kyrkliga landskapet på ett fint sätt. Den fyller sin uppgift som kyrka i brukssamhället. I dess närhet finns även kyrkokansliet och pastors-expeditionen.

Församlingen har tre församlingshem som är mycket väl nyttjade såväl i församlingens verksamheter som för uthyrning. Det är Hammars gård invid Hammarö kyrka, Arken i villaområdet Hammar och Skoghalls församlingshem i samma fastighet som Skoghalls kyrka.

Någon väckelse i traditionell mening har inte gått över Hammarö, däremot är folkkyrkotanken levande idag. Tillhörigheten till Svenska kyrkan är hög. De flesta döper sina barn, konfirmeras, blir begravda och gifter sig i Svenska kyrkans ordning.

b) Personal 2008: (avser tjänster)

Präster: 4 varav 1 kyrkoherde

Diakon: 1

Konstnärlig ledare: 1 (43 %)

Församlingspedagog: 1

Fritidsledare: 3

Kantorer: 3 varav en är organisttjänst

Kanslichef: 1

Kyrkoskrivare: 2

Vaktmästare: 4

Personal vid kyrkogårdsförvaltningen: 4 varav 1 kyrkogårdschef och 1 vakant

Tillkommer säsongsanställd personal och sommarungdomar

Personal vid vägkyrkan sommartid

Komminister personlig tjänst 50 %

Finsk diakonal tjänst gemensam med Norrstrands församling m fl.

c) Omvärldsbeskrivning

Hammarö ligger precis vid Vänerns strand och består av två olika samhällen, Skoghall och Hammarö. Skoghall är centralorten där apotek, bibliotek, systembolag, mataffärer samt diverse andra affärer finns. Det finns även ett bibliotek, Folkets hus, biograf, ishall och idrottsplats. I Hammarö och Skoghall finns villaområden, bostadsrätter och hyresrätter.

Befolkningsutvecklingen i Hammarö kommun har varit positiv och har ökat sedan mitten av 1970-talet. 1970 var befolkningen 10691 och 2006 var den 14489. Hammarö kommun har som mål att befolkningen ska uppgå till 15500 år 2010.

Hammarö kommun är en av de få kommuner i Värmland som ökar från år till år. Det är många

som flyttar in till Hammarö och 2006 var det 769. Drar man bort dem som flyttade från Hammarö så får man ett netto på 91 personer. Av dem som bor i Hammarö kommun ser man att den största åldersgruppen är den mellan 25 och 64. Tittar man sedan på hur många som fötts respektive dött får man ett netto på 22 personer år 2006. Av de boende i Hammarö finns det även utrikes födda och de uppgår till 6 % i kommunen mot 13 % på riksnivå.

Åldersfördelningen i Hammarö kommun 2006-12-31:

Ålder	Hammarö %	Riket %
0-6	9	8
7-15	13	11
16-19	6	5
20-24	4	6
25-44	25	27
45-64	28	26
65-79	11	12
80-	4	5

När det gäller förskoleverksamhet år 2005 så finns det olika alternativ att välja mellan som förskolan (1-5 år) med 709 barn inskrivna, familjedaghem (1-12 år) med 67 barn inskrivna och förskoleklass (6 år) med 180 barn inskrivna. Utöver det här finns det också en öppen förskola på Hammarö. Det finns också fritids där 675 barn är inskrivna. Totalt finns det 16 olika förskolor att välja mellan. Det finns fem skolor och av dem har två högstadier. Det finns en gymnasienämnd som drivs gemensamt med Karlstad. I Skoghäll finns ett gymnasium. Det finns även en Kulturskolan.

Äldreomsorg

Andelen äldre över 65 år ligger strax under riksgenomsnittet, 15 % mot 17 på riksnivå. Idag bor många hemma men det finns också särskilda boenden som Gunnarskärgården och Björkhagsgården. Nya Björkebo är 55+ boende. Det finns även ett korttidsboende och dagverksamheten på Sätter.

Boende

Under de senaste åren har det byggts en del i Hammarö och nya områden har byggts upp som ex. Anneberg. Det finns en tydlig tendens att många flyttar till Hammarö från andra kommuner som t.ex. Karlstad. Av dem som väljer att flytta hit är många barnfamiljer och det är inte självklart att

det finns någon koppling till orten. Man kan se ett mönster att det flyttar in flera från kranskommunerna och som fortsätter sina liv där de kom ifrån utan att ha så mycket kontakt med miljön där de bor. Antalet år 2005 som pendlade till andra kommuner och län är högt. Det är 2323 män som pendlar och 1996 kvinnor.

Levnadsstandard år 2005

De som har ekonomiskt bistånd är huvudsak två grupper: ensamstående män och ensamstående kvinnor med barn. Den förstnämnda tar emot mest pengar följt av ensamstående mammor och ensamstående kvinnor. Dessa grupper följer genomsnittet jämfört med rikssnittet.

Hushållstyp	Hammarö %	Riket %
Sammanboende utan barn	1	6
Sammanboende med barn	4	12
Ensamstående män utan barn	45	39
Ensamstående män med barn	2	3
Ensamstående kvinnor utan barn	25	25
Ensamstående kvinnor med barn	22	16
Totalt	100	100

Befolkning efter utbildningsnivå 2006-12-31

När man tittar på hur det ser ut beträffande utbildningsnivå i Hammarö kommun märker man att förgymnasial utbildning ligger under riksgenomsnittet. Tittar man däremot på gymnasial och eftergymnasial utbildning så ligger Hammarö över rikssnittet.

Nivå	Hammarö %	Riket %
Förgymnasial utbildning	12	16
Gymnasial utbildning	50	48
Eftergymnasial utbildning	38	34
Uppgift saknas	1	2

Hammarö har några industrier som är störst och då framför allt Stora Enso Skoghall AB med c:a 950 anställda. Stora är också AKZO Nobel Base Chemicals och CP Kelco. Det är dock inom vård och omsorgspersonal som det finns flest anställda, ungefär 1500. Då räknas ex. vård och omsorgspersonal, lärare, fritidspedagoger och förskollärare in.

Nettopendlingen till andra kommuner år 2005 stannade totalt på 2501 personer. Det är ungefär

lika mellan män och kvinnor. I mars 2006 var antalet arbetssökande 576. Den här siffran minskade och var år 2007 nere i 331 personer.

Statistiken är hämtad från Hammarö Kommunfakta 2007.

d) Församlingens grundläggande uppgift:

"Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut." Matt 28:18-20

Utifrån detta ord från Kyrkans Herre och utifrån Kyrkoordningen och de regelverk som gäller för Svenska kyrkan vill Hammarö församling

- vara en omistlig del av livet på Hammarö**
- finnas där människor är**
- vara med i glädje och sorg, kriser och vid livets högtider**
- att kyrkan skall vara Guds och folkets kyrka på Hammarö**

e) Gudstjänsten

I gudstjänsten sker ett möte mellan människor och Gud. I det mötet blir gemenskapen människor emellan manifesterad. Därför skall gudstjänsten präglas av den innerlighet som är en förutsättning för gudsmötet men också ge möjligheter för människor att känna samhörighet med varandra. Gudstjänsten bör ge utrymme för människors sökande och tvivel.

Gudstjänsten skall innehålla olika moment där människors delaktighet blir tydlig. Körsång och instrumentalmusik liksom kreativa inslag skall vara vanligt förekommande.

I gudstjänsten medverkar olika lekmän såsom kyrkvårdar och gudstjänstvärdar tillsammans med den som leder gudstjänsten (präst eller veniat) med församlingen.

Gudstjänstformen bör stå i samklang med kyrkorummet och gudstjänstdeltagarnas antal.

Mässa firas till det antal som församlingsinstruktionen anger.

Gudstjänstplanering sker i god tid och med deltagande av alla som är berörda av den.

I församlingen finns kyrkvårdar som träffas regelbundet tillsammans med kyrkoherden för överläggningar.

Gudstjänst i vid mening sker varje gång en människa riktar sig mot Gud i bön.

f) Mission

Mission är ett med kyrkan. Mission är kyrkans innersta väsen. Mission är att budskapet om Kristus sprids bland människor. Mission är varje möte mellan människor där den goda nyheten berättas.

tas. Mission är att församlingens personal är tillgänglig för församlingsborna. Mission är när våra kyrkor och andra lokaler har en hög grad av tillgänglighet för de besökande.

Mission förverkligas genom allt arbete församlingen utför. Viktigt är den Internationella gruppens verksamhet för arbetet gentemot andra länder (Svenska kyrkans internationella arbete) och svenskar utomlands (Utlandskyrkan).

g) Diakoni

I varje möte mellan människor sträcks Kristi händer ut till en medmänniska. Diakoni utövas som särskild diakoni genom anställd diakon och som allmän diakoni genom all diakonal verksamhet. Denna kan varje människa utföra av kärlek och omtanke om sin medmänniska.

Den diakonala verksamheten kan bestå av

Besöksverksamhet

Leva-vidare-grupper

Café Träffpunkten

Ungdomsdiakoni (skolkirka, ungdomsverksamhet)

Medverkan i gudstjänster

Arbetskrets

Väntjänst (samarbete mellan kommun, Röda korset, missionskyrkan och Svenska kyrkan)

Medverkan i Familjecentralen

Torsdax (lunch för daglediga)

Församlingen är en del av POSOM-verksamheten (Psykiskt och Socialt omhändertagande) i kommunen.

Önskvärt är att församlingen skulle kunna ha en större närvaro inom arbetslivet.

h) Undervisning

Enligt Svenska kyrkans tradition är undervisning om tron viktig. Den sker ibland genom predikan men också genom upplevelser av andra slag. Kunskap kan erhållas på många olika sätt.

”Musik och arkitektur, textilier, målningar och skulpturer och även liturgisk dans och kyrkospel uttrycker evangeliet. Dessa uttrycksformer som förmedlar budskap och kunskap på ett annat sätt än ord gör, hjälper människor att närma sig det ogripbara... Genom rytm, ljud, doft, form, struktur, färg och ljus är konst och musik viktiga språk, som talar till människans alla sinnen.” (Levande arv. Sid 61. Red: Boel Hössjer Sundman. Svenska kyrkan. Verbum 2007)

i) Omsorg om medmänniskan

Det är viktigt att nå människor och att de som söker kyrkan skall kunna göra det med förtroende. Många av de inflyttade hammaröborna kommer inte in i samhälle och föreningsliv på samma sätt som de som bott i församlingen länge. Därför vill församlingen visa på en omsorg om de medmänniskor vi är satta att tjäna. Vi gör det genom ett program för omsorg om medmänniskor på Hammarö:

- * Använd den grafiska profilen
- * Utforma informationsfolder om församlingens verksamhet
- * Välkomna nyinflyttade med välkomstbrev
- * Var tillgänglig
- * Dopstrategi så att man inte behöver vänta så länge på doptid i Hammarö kyrka
- * Viktigt att vara serviceinriktad gentemot allmänheten
- * Tid – information – trygghet
- * Alla måste känna att de är sedda
- * Visa fram det som vi är bra på
- * Informationsresurs behöver tillföras personalen
- * Öka tillgängligheten genom ljudslingor i församlingshemmen

j) Vision:

Församlingens vision är att de fyra inriktningarna skall genomsyra allt som sker i församlingen och att detta även skall smitta av sig på allt övrigt som sker på Hammarö.

3 Redogörelse för församlingens verksamhet på teckenspråk, samiska, finska och andra språk.

Hammarö församling har en äldre invandring från Finland och Grekland. På senare år har även invandring skett från andra länder. För möte mellan invandrare och svenskar bedrivs en mötesplats kallad Café Träffen en kväll i veckan i församlingens lokaler.

För den finskspråkiga verksamheten har Hammarö del i en finskspråkig diakonal tjänst tillsammans med Norrstrands m fl församlingar.

4 Övergripande regler för kompetensutveckling och fortbildning av personal

Ledningsgruppen består av kyrkoherde, kanslichef och kyrkogårdschef. Ledningsgruppens medlemmar genomför var för sig utvecklingssamtal med personalen varje år. Vid dessa behandlas även kompetensutveckling och fortbildning. Dessa samtal ligger till grund för enskilt utformad

strategi för var och en i personalen vad gäller kompetens och fortbildning. Strategi är beslut i nutid som ger framgång i framtiden.

Verksamhetsberättelsen ger också antydningar om vad som behövs utifrån vilka mål som sätts upp för verksamheten.

Uppstår behov av fortbildning eller kompetensutveckling eller uppkommer tillfällen för särskilda insatser under året beslutar respektive chef angående detta.

Kyrkorådet avsätter för var och en i personalen medel för kompetensutveckling och fortbildning. Respektive chef godkänner utbildning för respektive arbetstagare.

Skulle någon i personalen önska delta i utbildning som överstiger anslagna medel tages frågan upp i kyrkorådet.

5 Redovisning för församlingens samverkan med andra församlingar

Hammarö församling har ingen formell samverkan med någon annan församling/pastorat/samfällighet. I enskilda frågor kan samverkan ske av ekonomiska skäl eller för att ökas kompetensen.

6 Lokala ekumeniska överenskommelser och avtal

Hammarö församling har inga lokala ekumeniska överenskommelser. Samarbetet med Hammarö-Skogshalls missionsförsamling är mycket gott vad gäller gemensamma gudstjänster och annan gemensam verksamhet. Frågan om lokal överenskommelse bör aktualiseras så småningom.

Hammarö den 25 februari 2008

Jan-Evert Petersson
Kyrkoherde

Bengt Sundholm
Kyrkorådets ordförande

Verksamhetsutveckling – måldokument

Hammarö församling, Domprosteriet i Karlstads stift

1. Uppgiften

Hammarö församlings grundläggande uppgift är att utifrån Kyrkoordningen fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Uppgiften gäller alla som vistas inom församlingen och skall prägla all verksamhet som sker i Hammarö församling.

Uppgiften utförs bland annat genom att skapa mötesplatser för alla åldrar, där även ”mittenåldern” uppmärksammas. Livsfrågor får där sin belysning och allt sker utifrån Jesu ord i Dop- och missionsbefallningen (Matt 28:18-20)

2. Verksamhetsidé

Verksamhetsidén är att utifrån den kristna tron förmedla livsglädje och levandegöra livet bland människor. Detta sker genom mission, liturgi, undervisning, diakoni och kreativ verksamhet där tanken är att varje människa äger skatter och förmågor som behöver förlösas. Verksamhetsidén förverkligas genom att skapa mötesplatser för människor och att uppmuntra allt som befrämjar ett gott liv.

3. Omvärldsbeskrivning

Se församlingsinstruktionen.

4. Förhållningssätt/värderingar

Grundläggande förhållningssätt hämtar vi från den Gyllene Regeln:

”Allt vad ni vill att människorna skall göra för er det skall ni också göra för dem.” (Matt 7:12)

På arbetsplatsen vill vi

att personalen har respekt för sitt arbete

att personalen har respekt för varandras arbete – allas arbetsuppgifter har samma värde

att vi behandlar andra så som du vill bli behandlad

att vi uppskattar varandra och varandras arbete

att personalen följer uppgjort pedagogiskt kontrakt

att församlingen miljödiplomerar

Gentemot människor vi möter vill vi

att deras behov respekteras

att vi lyssnar, svarar eller hänvisar vidare till någon som kan ge svar

att alla får ett klart besked

Detta vill vi levandegöra genom

att mötas i personalgrupper och mellan personal och förtroendevalda där människors behov diskuteras

att personal och förtroendevalda ses som ett arbetslag med olika ansvar i församlingen

5. Information till och från dem som bor och vistas i församlingen

Extern information sker genom annonsering i länstidningar, hemsida, gudstjänstblad i kyrkorna samt affischer.

Intern information sker vid personalmöte (arbetsplatsmöte), vid olika sammanträde med förtroendevalda samt med e-post till personalen.

Mål: Att informatör anställs i församlingen

6. Arbetsmiljö (SAM=Systematiskt arbetsmiljöarbete)

SAM upprätthålls genom skyddsronn varje år, valda skyddsombud, policydokument som hålls levande samt att man vid varje arbetsplatsmöte aktualiserar frågor som är aktuella inom området. Arbetsmiljöansvar är delegerat från kyrkorådet till ledningsgruppen.

7. Process och utvärdering av församlingens församlingsinstruktion

Församlingsinstruktionen utvärderas och uppdateras varje år i samband med att verksamhetsberättelse för hela verksamheten framläggs för kyrkorådet samt då budget för nästkommande år fastställs av kyrkofullmäktige. Församlingsinstruktionen finns att läsa på församlingens hemsida och kan rekvireras genom kyrkokansliet.

Hammarö den 25 februari 2008

Jan-Evert Petersson
Kyrkoherde

Bengt Sundholm
Kyrkorådets ordförande